ИВАН АНТОНОВСКИ

ОД ОНАА СТРАНА НА НЕБИДНИНАТА

Разговори со Светлана Шопова за Ацо Шопов

ЕДИЦИЈА:
СВЕДОШТВА

Уредник
Веле Смилевски

Корица
Авторско дело на Танас Луловски – Тане
„Портрет на Ацо Шопов“, 1983
Акрилик на платно, 65 x 90 см
Сопст.: Друштво на писатели на Македонија, Скопје
Фотографија © Јана Луловска

Дизајн на корица
Тони Васиќ

Првото издание на книгата „Од онаа страна на небиднината“, Дијалог го објави во 2023 г.

© **ДИЈАЛОГ, 2024**
ЗДРУЖЕНИЕ ЗА УМЕТНОСТ И КУЛТУРА НА ЖИВЕЕЊЕ

Сите права ги задржува издавачот

Оваа книга е објавена во соработка и со финансиска поддршка на Фондацијата Ацо Шопов – Поезија, во рамките на одбележувањето на „2023, Година во чест на Ацо Шопов“

ИВАН АНТОНОВСКИ

ОД ОНАА СТРАНА НА НЕБИДНИНАТА

Разговори со Светлана Шопова за Ацо Шопов

(ВТОРО ИЗДАНИЕ)

ДИЈАЛОГ

ПРЕД ДА ЗАЧЕКОРИТЕ ОД ОНАА СТРАНА НА НЕБИДНИНАТА

Идејата за оваа книга се роди пред точно три децении, кога Веле Смилевски го објави мојот избор од поезијата на Ацо, Долго доаѓање на огнот: Песните живот, *во 1993 година. Во тој избор и во мојот личен предговор, Анте Поповски препозна „убав знак“ и „добра најава“, затоа што кај нас ваквите иницијативи се ретки. „Нештата што се случуваат во домот и во односите меѓу пријателите се детали од исклучително значење што имаат своја функција во појаснувањето на многу што во творечкиот чин, во гневот и во поривот на авторот, во неговите јавни надежи и скриени страдања“, рече тој и нè потсети на сеќавањата за Толстој, Манделштам, Гомбрович, Бродски… Забележа и дека „тоа е литература многу популарна во други културни средини и постојано е актуелна не само во научно-истражувачка смисла – туку таа го задоволува љубопитството“.*

Зборовите на Анте ми останаа како негов аманет што требаше да го исполнам… И еве, дојде времето и за тоа. Благодарение на идејната концепција и творечка вештина на Иван Антоновски, на сесрдната поддршка од ќерка ми Јасмина, која ми помогна најмногу во реконструирањето на точната хронологија на настаните, како и на Саранда Мехмеди, која трпеливо ги транскрибираше нашите долги разговори, македонската научна и пошироката – љубопитна – публика ќе може да се доближи до човекот Ацо Шопов и да открие податоци што се интимно врзани со неговиот творечки чин. И не само тоа. Се надевам дека широкиот дијапазон на овие разговори ќе придонесе тие да станат вистински влог во книжевната и културната историја на Македонија.

Светлана Шопова

*

Во својата беседа по повод 70 години од раѓањето на Ацо Шопов, Анте Поповски има истакнато и дека жали што Светлана Шопова „...не смогнала сили да ни предочи можни детали од биографијата на својот сопруг ...да ги прокоментира и надополни од свој сопствен агол на гледање“ и дека „таквиот обид би бил од огромно значење“. Водејќи ги разговорите со неа, сфатив зошто било потребно многу време за да се смогнат сили за таквиот обид да се оствари... И по повеќе од четири децении од физичкото заминување на Шопов, кога чествуваме сто години од неговото раѓање, чекорењето од онаа страна на Небиднината на моменти не беше лесно... Затоа што во овие разговори е кажано многу од она нешто што било „неизречено / нешто што те притиска и пече“. Не само за творештвото на Шопов и за неговата приватност туку и за неговото севкупно себевложување во вредностите и во развојот на нашата книжевна и општествена стварност во втората половина на XX век. Она што потврдува дека воопшто со своето дејствување и живеење, а не само во поезијата, тој има покажано дека „човекот кој ја носи небиднината како свој сопствен крст е посилен и потраен од самата небиднина“, како што има истакнато Георги Старделов.

Во овие разговори има не само спомени и фактографија туку и емоции, поради кои не еднаш зборовите беа натопени со солзи. Покрај гордоста за некои слики од животот трајно врежани во меморијата на Светлана Шопова за кои се надевам дека сега може да останат трајно сочувани и во трезорот на нашата македонска култура. Иако имаше и по малку смеа, тогаш кога се споделуваа анегдоти, кои некогаш говорат за личностите и времињата и повеќе отколку некои од фактографските податоци. Ама во овие разговори, од онаа страна на Небиднината, имаше и навраќање кон конкретни песни на Шопов и кон сегменти од неговото творештво што како да беа подзаборавени во осврнувањата кон неговиот опус. Со речиси секое отворено прашање го има и зборот на Шопов, и запишаниот, и оној кажан само во разговорите со современиците – токму како „тврда вилица на времето / што ’рти по нивјето со заби на семето“.

Разговарајќи со Светлана Шопова за Ацо Шопов, ретко го понесував чувството дека не се води дијалог само со сопруга на поет, културен деец и дипломат, туку и дијалог меѓу времињата – она на Шопов и денешното. И следствено – дијалог меѓу генерациите, за прашања што преку биографијата на великиот поет најверојатно растајнуваат и некои дилеми за минатото. А некои и ја објаснуваат сегашноста... Но, навраќајќи им се откако тие веќе се запишани на хартија, понесувам чувство дека кажаното во овие разговори, во времето пред нас ќе поттикне и некои други прашања, кога допрва ќе го поврземе со запишаното од Шопов во и меѓу стиховите...

Се надевам дека од онаа страна на Небиднината се оствари не само морален долг, туку и дека се дојде до она што пред точно триесет години го очекувал Поповски: дopојаснувања и „на сложената психобиографија на творецот“ и „на биографијата на времето во кое создаваше Ацо Шопов“. За да останат забележани и за времето сегашно и за времето идно. Затоа што „единствена, навистина болна, но и возвишена и херојска повест за судбината на човекот, за судбината на поезијата“, како што има нагласено и Старделов, „ќе трае сè дури трае јазикот на кој пееше Ацо Шопов“ – македонскиот.

Иван Антоновски

со премиерна изведба на балетот „Молитви на моето тело“. Во креативниот тим учествуваат меѓу другите: Александар Ношпал, иницијатор, идеен водител на проектот и костомограф; Соња Здравкова-Џепароска (драматург); Ивана Коцевска, Адријана Данчевска и Саша Евтимова (кореографи); Дарија Андовска, Александар Гроздановски и Александар Пејовски (композитори). Михаљо Стојановски (сценограф); Флоријан Чанга од Р. Албанија (визуелен уметник); Доријан Миловановиќ (монтажа на филм); Лазе Трипков (мултимедија и графички дизајн). Интерпретација на стиховите: Никола Ристановски – Скопје.

ИНДЕКС НА ЛИЧНИ ИМИЊА

Абашидзе, Григол 109
Абашидзе, Ламара 109
Агри, Кристијан Франсоаз 148
Агри, Оризон Рудолф 148, 150
Адл, Мортеза 148
Ајрула, Сабина 178
Алечковиќ, Мира 41, 44, 93, 95, 108
Алилуева, Светлана 56
Ангеловски, Владимир – Дади 178
Ангеловски, Коле 178
Андоновски, Венко 116
Андоновски, Верољуб 116
Андреевски, Цане 100
Андриќ, Иво 28, 93, 135-136, 157
Апостолска, Цвета 28
Апостолски, Михаило 28, 162
Арго, Ибер 148
Армстронг, Нил 70
Арсов, Љупчо 28
Арсова, Ленче 28
Арсовска, Тамара 67
Ацева, Вера 28
Бајалска, Милка 86, 113
Бајалски, Виктор 86, 113, 187
Бакариќ, Владимир 128
Балзак, Оноре де 177
Банде, Михаил 174Бартош, Милан 122
Баткоски, Љубен 111
Беловска, Нада 28
Беловски, Димче 27-28, 30
Битољану, Јелица 59
Битољану, Кочо 59
Богдановиќ, Богдан 34
Богдановиќ, Милан 93
Бојаниќ, Душанка 54
Бојаџиевска, Маја 62
Бојаџиевски, Коста (Коце) 62, 64
Бокова, Ирина 104
Бонго, Омар 141
Бор, Матеј 124
Борис, цар 32
Бошковски, Јован 12-13, 61, 63
Бретон, Жан 170
Бриер, Жан Ф. 151
Брковиќ, Јеврем 88, 94
Бродски, Јосиф 5
Броз, Јосип – Тито 85, 93, 109, 126, 146, 148, 152, 156-158, 160-161, 179-182
Броз, Јованка 157, 180
Букилиќ, Мики 143
Букилиќ, Радмила 143
Вангелов, Атанас 81
Варошлија, Бранко 13
Велимировиќ, Златко 147
Велков, Александар 32
Велков, Киро 86
Велкова, Надица 86
Велковска, Загорка (Ристиќ) 32
Велковска, Олга 33, 85
Велковски, Мишо 33
Велковски, Ристо 32
Видмар, Јосип 162
Витез, Григор 72, 80
Владимирски, Томо 58
Влахов, Густав 128
Вукмановиќ, Светозар – Темпо 34
Вучетиќ, Миленко 92-93
Вучо, Александар 124
Гагарин, Јуриј 70

Во индексот не се опфатени имињата на соговорниците и на личноста на која се посветени разговорите – Ацо Шопов, заради карактерот на изданието.

Гали, Буртос Бутрос 153
Галиќ, Кети 88
Галиќ, Ристо 88
Георгиева, Лилјана 173
Георгиевски, Љубиша 89
Георгиевски, Ташко 81
Гешовска, Нада 63
Гиренго, Луј де 180
Глигоров, Киро 28
Глигорова, Нада 28
Годар, Жан-Лик 77
Гол, Шарл де 148
Гомбрович, Витолд 5
Гошерон, Жак 178
Грабул, Искра (Спирова) 51
Грабуловски, Јордан – Грабул 51
Грау, Роли 34, 131-132
Грличков, Сане 28
Грличкова, Вера 28
Грозданов, Мите 173, 178, 195
Грозданов, Цветан 173-174
Груевски, Трајче 180, 182
Губерина, Петар 157
Давичо, Оскар 45, 54
Дамески, Дарко 48
Дацев, Ѓорѓи 86
Дацева, Нада 86
Демир, Галаба 59
Демир, Јасмина 59
Демир, Фируз Назим 10, 24, 26-27, 29, 41, 59, 162, 198
Депјерис, Ѓурѓа (Синко) 14, 168-170
Депјерис, Жан-Луј 14, 168-170
Десаи, Ами 152
Десаи, Шаилен Хиралал 148-149, 152
Диа, Мамаду 139
Диба Пахвали, Фарех 148
Диба, Феридех 148
Дивна (роднина на Д. Наневски) 183
Диенг, Ибрахима 146
Диздар, Мак 41, 93, 168-169
Димитровски, Тодор 80
Диуф, Абду 145, 155
Дофрен де ла Шевалери, Гзавие 148
Дракул, Симон 163
Друговац, Миодраг 102, 112, 163
Дубровска, Таска 47
Дуганова, Васка 60
Дугоњиќ, Ратомир – Ратко, Рато 73, 142
Дудин, Елена 108
Дудин, Ирена 108
Дудин, Михаил 108
Ѓузел, Богомил 89, 163
Ѓурчинов, Милан (Мишко) 11, 43, 45, 100, 113-114
Ѓурчинова, Анка 113
Евтушенко, Евгениј 106
Ежов, Александар 56-57, 61-62, 100
Ежова, Павлина 57
Елимова, Елена 168
Ембирикос, Андреас 42
Ембирикос, Леонидас 42
Естен, Жисар д’ 180
Ефремов, Кирил 69
Жагар, Изток 139
Жулавски, Анджеј 152
Жулавски, Мирослав 150
Жупанчич, Отон 55, 72, 109, 204
Зафир (прадедо на Ацо Шопов) 28
Зафиров, Ристо (Шопот) 19, 28
Заревски, Бранко 11,
Зоговиќ, Радован 111
Зографски, Томислав 59
Иванов, Благоја 12, 100, 105
Ивановиќ, Радомир 39, 110, 197
Ивановски, Гого 39, 56
Ивановски, Србо 11, 105
Иљоски, Васил 13, 61
Исаковиќ, Антоније 44
Јаки, Роберт 166
Јакимовска, Цветанка 48
Јаковлевска, Вера 59
Јаковлевски, Трпе 59, 123
Јаневска, Вера 130

Јаневски, Славко 10-13, 39-40, 45, 51, 53, 56, 59-62, 81, 92, 99-100, 121, 127-130, 137, 162, 172-173, 203-204
Јаневски, Огнен 53
Јовановиќ, Јован – Змај 55, 72, 204
Јовановска, Мира (Чепенчиќ) 57, 106
Јовановски, Мето 12-13, 56, 100, 106, 178
Јовев, Богољуб 199
Јовиќ, Борисав 174
Јоциќ, Вера (Оливера) 27, 35-37, 92
Јоциќ, Вида 36
Јун-Брода, Ина, 10, 100, 171-172
Кант, Херман 125
Караѓозов, Панче 36
Караѓозова, Иванка 36
Каранфилска, Натка 86
Каранфилски, Боро 86
Кардељ, Едвард 157
Каровски, Лазо 39
Кисјов, Роман 104
Кларк, Едвард Гилберт 150
Клетников, Ефтим 62
Ковачевиќ, Живоин 161
Колишевска, Соња 59
Колишевски, Лазар (Лазо) 59, 127-128
Комар, Славко 106
Кон, Марија 173
Кондова-Зафировска, Тодорка 48, 178
Кондовска, Хилда 15, 59
Кондовски, Димитар (Конде) 14-15, 57-59, 64, 175-177
Конески, Блаже 10-11, 34, 39-40, 47-48, 51, 59-61, 99-100, 162, 170, 172, 205
Корнеј, Пјер 47
Космач, Цирил 94, 127
Костовски, Драги 89
Котески, Јован (Јонче) 62
Крамер, Кристина Е. 34, 131-132, 199
Крефт, Бранко 94, 124
Крклец, Густав 10
Крле, Невенка 51
Крле, Ристо 51, 61
Крлежа, Мирослав 10, 80, 93, 117, 162, 184
Крстески, Цветко / г. Ангеларij 174
Кузмановска, Вера 189
Кузмановски, Ацо 64, 189
Куновски, Васил 62
Куновски, Спасе 57-58, 177
Лазаров, Ристо 10, 26, 62, 82, 154-155, 163, 172, 196-199
Лазарова, Бранка 30, 82
Лакиќевиќ, Огњен 183
Левитански, Јури Давидович 100-101, 106, 108
Левчев, Љубомир 104-105
Леј, Шеик 145
Леов, Јордан 13
Лермонтов, Михаил 17, 56
Липковски, Трајко 108
Личеноски, Лазар 58
Ло, Магат 145
Мазев, Петар 58, 177
Максимовиќ, Десанка 45, 93, 109, 184
Малеска, Милка 61
Малески, Владо 11-13, 44, 46, 61, 129, 137, 173
Малинска, Веселинка (Лина) 34, 162
Манделштам, Осип 5
Маниќ, Томислав 52
Марковиќ, Дарко (Дар-Мар) 110
Марковиќ, Миливое 168
Марковски, Венко 51
Марковски, Нешо 52
Мартиновски, Цветко 13
Мартиноски, Никола 58
Матевски, Матеја 12, 99-100, 155, 158, 163, 170, 177, 179-180, 182
Матиќ, Душан 45
Матковиќ, Марјан 10

Мехмеди, Саранда 5
Мештровиќ, Иван 93
Микиќ, Загорка 74
Миладинов, Димитар 75
Миладинов, Константин 75
Милосавлевски, Славко 128
Милошевиќ, Слободан 44, 174
Минати, Иван 94
Миниси, Нуло 176
Миниќ, Милош 180
Минчев, Никола 32, 59, 118
Минчева, Нада 59, 118
Митрев, Димитар 11, 13, 42, 45-46, 52, 54-56, 60, 67, 95, 102, 111, 198
Митрева, Илинка 52
Митрева, Љерка 198
Митриќеска, Марика 57
Митриќески, Боро 57-58
Михајловиќ, Драгослав 136
Михалиќ, Славко 41, 94-95
Михаилова-Бошнакоска, Гордана 178, 196
Мицајков, Мито 162
Мицковиќ, Слободан 165-166
Младеновиќ, Танасије 45
Младеновски, Симо 33-34
Мојсов, Лазар 42, 59, 157
Мојсова, Лилјана 59, 157
Мојсова-Чепишевска, Весна 40
Моник, Едуар Ж. 84, 170
Мортада, Алеја 153
Мортада, Саад 148-149, 153
Наневски, Душко 56, 84, 183
Насер, Гамал Абдел 135, 148, 152
Наско (дедо на Ацо Шопов) 19
Ндиај, Моктар 147
Нето, Агостино 161
Нехру, Џавахарлал 135, 148, 152
Никифорова, Лилија 148
Никифоров, Димитри 150-151
Новак (чехословачки дипломат) 152
Нонешвили, Јосиф 109
Огњановски, Бранко 116
Огњановски, Радослав (Раде) 116
Окуџава, Булат Шалвович 106, 119
Ољача, Младен 123-124, 126
Ортаков, Драги 59
Ортакова, Милка 59
Османли, Димитрие Рули 76-77, 96
Османли, Томислав 76
Павловиќ, Вук 74
Павловиќ, Живојин 97
Павловиќ, Лука 77
Павловски, Божин 102
Павловски, Мирко 80
Павловски, Радован 62
Парун, Весна 94
Пастернак, Борис Леонидович 47, 49
Пахвали, Реза 148
Пејов, Наум 42
Пендовски, Бранко 100
Пенушлиски, Илија 69
Пенушлиски, Кирил 53
Перовиќ, Пуниша 162
Перовиќ, Сретен 94-95, 100-101, 112, 167
Петровиќ, Петар – Његош 92-93
Петрушева, Илинденка 94
Пешев, Панче 34, 200
Поп-Георгиев, Војдан – Чернодрински 96
Поп-Јорданова, Викторија (Вита, Луња) 27, 30
Поп-Јорданова, Драгица 28
Поп-Јорданов, Јордан (Јоцо) 24, 26-28, 30, 198
Попов, Стале 51
Поповиќ, Василие – Цицо 12-13, 58, 61
Поповиќ, Коча 162
Поповска, Соња 110, 129, 189
Поповска, Мими 59
Поповски, Анте 5-7, 29, 43, 56, 60, 62, 64, 110, 129, 182-183, 186, 189, 192
Поповски, Душко 59
Портант, Жан 171
Прке, Ванчо – Сермен 26-27, 29, 74

Пујовска, Лилјана (Лиле) 72
Пујовски, Васил (Пујо) 72
Пушкин, Александар Сергеевич 17, 56, 108
Радичевиќ, Бранко 80
Рамо, Шукри 28
Рацин, Кочо (Види: Солев, Коста)
Раев, Димитар 31
Раичковиќ, Стеван (Стево) 41, 93, 105
Рамадани, Хисен 182
Реѓеп, Драшко 94, 127
Реѓеп, Јелка 127
Ренџов, Михаил 26, 34, 60, 62, 163, 165
Рибникар, Јара 123, 125
Ристески, Стојан 111
Ристиќ, Марко 45
Ристовски, Блаже 29
Ришар, Жан 152
Рождественски, Роберт Иванович 106, 108
Романенко, Александар 107-108
Ростан, Едмон 47
Рубен, Емил 52
Рушева, Костадинка (Види: Шопова, Костадинка)
Сааведра, Мариа Аурора 170
Сајков, Зоран 192-193
Самоников, Благоја 25
Санев, Стојче (поп Стојче) 25
Санева, Стојка (Стојка попадика) 19-20, 25,
Сарајлиќ, Изет 41, 80, 93, 122, 138
Саржовска, Веска 86
Саржовски, Теди 86
Сартр, Жан Пол 170
Сезар, Еме 157
Сејфула, Кемал 164
Сејфула, Кесфер 164
Сек, Асан 146
Селасие, Хајле 148
Селимовиќ, Меша 44, 147
Сен, Алиун 147
Сенгор, Колет 142, 144, 160-161
Сенгор, Леополд Седар 62, 64, 135, 138-142, 144-146, 154-162, 165
Сенгор, Филип 144
Симитчиев, Асен 59
Симитчиева, Рашка 59
Сиханук, Նородом 148
Скујеникс, Кнут 109-110
Слејанска-Стојаноска, Стела 195
Смилева, Маргита 54
Смилевски, Веле 5, 40, 174
Смилевски, Видое – Бато 59, 162, 189
Смоле, Јанко 157
Смолеј, Тоне 158
Солев, Димитар 11-13, 56, 100
Солев, Коста – Рацин (Кочо) 26-27, 80, 168, 172
Солунски, Коце 60
Сотировски, Паскал 192
Србијанко, Катица 116
Србијанко, Љубен 116
Спирова, Искра (Види: Грабул, Искра) 51
Ставрев, Љупчо 59
Ставрева, Ленче 59
Сталев Поповски, Георги 155
Сталин, Јосиф 56, 109
Станковиќ, Борисав – Бора 136
Станковска, Бранка 59
Станковски, Бошко 59
Станоевски, Цветан 16,
Старделов, Георги 5-6, 45, 57, 84, 88, 100-101, 105, 113, 131, 133, 159, 173, 183, 186, 198
Старделова, Драгица 57, 113
Стефановски, Горан 177-179, 197
Стојанов, Љубен 124
Стојаноска, Ана 89
Стојменски, Славчо 27
Стрезовски, Јован (Јово) 60, 159
Стриндберг, Аугуст 15
Тадијановиќ, Драгутин 80
Талески, Благоја 60

Ташковски, Љубиша – Љубен 83
Темпо (Види: Вукмановиќ, Светозар – Темпо)
Тер Газарианц, Георги 150
Тито (Види: Броз, Јосип – Тито)
Тодорова, Лилјана 146
Тодоровски, Гане 13, 43, 123
Толстој, Лав 5, 108
Томиќ, Љубомир 86, 90
Томиќ, Мимоза 86-87, 90
Томиќ-Радевска, Дијана 90
Томсон, Едвард Палмер 37
Томсон, Френк 37
Тофовиќ Липша, Ана 58
Тофовиќ, Петар 58
Трипало, Мика 128-129
Трифо, Франсоа 77
Туре, Секу 140
Ќамуран, Тахир 128
Ќопиќ, Бранко 44, 93, 95, 127
Ќосиќ, Добрица 41, 44, 93
Ќурчиев, Ацо 86
Ќурчиева, Нина 86
Угринова-Скаловска, Радмила 174
Унковски, Слободан 178
Урошевиќ, Влада 12, 155, 163
Фехер, Ференц 100-101
Филиповска, Сандра 59
Филиповски, Јорго 59
Фирфов, Живко 59
Фирфова, Данка 59
Футорански, Луиса 170
Хамуд, Ахмед 148
Хасан Втори 148
Хаџивасилев, Киро 32-33, 59
Хаџивасилев, Мито – Јасмин 33, 59, 137, 139, 162
Хаџивасилева, Јокица 59
Хаџивасилева, Мица 59
Хаџиманов, Зафир 96
Хелмингер, Нико 171
Хенигер, Герхард 125
Цветковска, Благородна 28
Цеков, Дане 37
Ценевски, Кирил 64
Цепенков, Марко 178
Црвенковска, Марга 59
Црвенковски, Крсте 59, 122, 127-128, 162, 174
Чавдарски, Ванчо 59
Чаловски, Тодор (Чало) 167, 174
Чаповски, Иван 163, 194-195
Чашуле, Коле 11-13, 61, 105, 137
Чемерски, Глигор (Гиче) 177
Чинго, Живко 81
Чолаковиќ, Родољуб 162
Чукиќ, Вера 96
Чушкаров, Борис (Боро Чушкар) 34
Џагаров, Георги 124, 126
Џолева, Виолета 197
Џувалекоски, Илија 36
Шаброл, Клод 77
Шекспир, Вилијам 47, 80, 108
Шојлевска, Иванка 88
Шојлевски, Драган 88
Шопов, Александар (Ацо, внук) 37
Шопов, Боро 20
Шопов, Владимир (Владо) 28, 37, 53-54, 85, 145
Шопов, Димитар (Митко) 20, 22, 250
Шопов, Ѓорѓи 19-20, 22
Шопов, Ристо 19,28
Шопов, Стојан 19-20
Шопова, Јасмина 5, 9, 20, 29, 40, 42, 54, 59, 61-62, 70, 76, 85, 90, 104, 109, 132, 138, 145, 155, 163, 170-171, 184, 193-194
Шопова, Костадинка (Рушева) 19-20, 22, 108
Шуан, Ванг Цин 144
Шумковски, Димо – Шумка 58, 69
Шутаров, Васко 104
Шутурков, Данчо 193

Благодарност до Кристина Дукоска и Ана Антоновска за соработката во овој проект.

СОДРЖИНА

ПРЕД ДА ЗАЧЕКОРИТЕ ОД ОНАА СТРАНА НА НЕБИДНИНАТА 5

ЗА НЕГО ПОЕЗИЈАТА БЕШЕ СÈ – НАЧИН НА ЖИВОТ, НА ИЗРАЗУВАЊЕ, НА МИСЛЕЊЕ
Зачекорување од онаа страна на Небиднината 9

БЕГАШЕ ОД СВОЕТО ДЕТСТВО, НО НЕ ВО ПОЕЗИЈАТА
За стоглавото чудовиште, шумкарите и враговите 19

АЦО АКТИВНО ЈА КРЕИРАШЕ КУЛТУРНАТА ПОЛИТИКА НА МАКЕДОНИЈА
За првите збирки и препеви, љубовта и семејниот живот, другарувањата и судирите 39

ПЕСНИТЕ ДОЛГО ГИ НОСЕШЕ ВО СЕБЕ ПРЕД ДА ГИ СТАВИ НА ХАРТИЈА
За „Молитвите“, Париз, Струшките вечери на поезијата 67

СЕ ЗАЛАГАШЕ ЗА АФИРМАЦИЈАТА НА МАКЕДОНСКАТА КУЛТУРА, НО ПРЕД СÈ ЗА КВАЛИТЕТНОТО ВО НЕА
За *Небиднина*, заборавениот град на иднината и некои други заборави, за Шопов како југословенски културен и општествен деец 79

ПРАВЕДЕН И СТРОГ КАКО КОН ДРУГИТЕ, ТАКА И КОН СЕБЕСИ
За првите препеви на други јазици, сателитите, јус-универзумот и патувањата во СССР 99

МНОГУ ГО ПОГОДИ ШТО НЕ ЈА ДОБИ НАГРАДАТА „БРАЌА МИЛАДИНОВЦИ“ *ЗА ГЛЕДАЧ ВО ПЕПЕЛТА*
За МАНУ, Сојузот на писателите на Југославија, но и на Бугарија, за „Крстевци“ против „Лазовци“ и разидувањето со Славко Јаневски 121

ИСПРАЌАЊЕТО НА АЦО ЗА АМБАСАДОР ВО СЕНЕГАЛ БЕШЕ ПОЛН ПОГОДОК
За дакарските Тито, Насер и Нехру, Самитот на Неврзаните во Алжир, „Златниот венец“ на Сенгор и неговата официјална посета на Југославија 135

ЦЕЛ ЖИВОТ СЕ ЗАЛАГАШЕ МАКЕДОНИЈА ДА ЗАЗРАЧИ ВО КУЛТУРНИОТ МОЗАИК НА СВЕТОТ
За Деновите на македонската култура во Италија и во Париз и за последните препеви, настапи и патувања 167

ПОЕТ – ЛОЗИНКА ШТО ГИ ОТВОРА ВРАТИТЕ КОН ЗАБРАНЕТИТЕ ПРОСТОРИ
За она време во животот кога само со поезија може да се проговори 185

РЕПЕРИ ВО ВРЕМЕТО 203

ИНДЕКС НА ЛИЧНИ ИМИЊА 213

Иван Антоновски
ОД ОНАА СТРАНА НА НЕБИДНИНАТА
Разговори со Светлана Шопова за Ацо Шопов

*

Издавач
ДИЈАЛОГ - СКОПЈЕ
Ул. „Борка Талески“ бр. 26 - 7 / 43 Скопје
zdruzeniedijalog@yahoo.com

*

Лектор
Весна Стојчевска

*

Компјутерска обработка
Трајко Јаневски

*

Тираж
200

*

Печат
РИ ГРАФИКА - СКОПЈЕ

2024